

UCHWAŁA
WALNEGO ZGROMADZENIA CZŁONKÓW
KOŁA NAUKOWEGO PRAWA KONSTYTUCYJNEGO „LEGISLATOR”
Z DNIA 4 PAŹDZIERNIKA 2018 R.

REGULAMIN
KOŁA NAUKOWEGO PRAWA KONSTYTUCYJNEGO
„LEGISLATOR”

SPIS TREŚCI:

Dział I. Postanowienia ogólne (§ 1 – § 5)	3
Rozdział I – Przepisy ogólne (§ 1 – § 3).....	3
Rozdział II – Cele Koła i sposoby ich realizacji (§ 4 – § 5).....	3
Dział II. Członkostwo w Kole (§ 6 – § 10)	4
Dział III. Władze Koła (§ 11 – § 21)	6
Rozdział I – Walne Zgromadzenie Członków Koła (§ 11 – § 14).....	7
Rozdział II – Prezes Koła (§ 15 – § 18).....	9
Rozdział III – Zarząd Koła (§ 19 – § 21).....	11
Rozdział IV – Komisja Rewizyjna (§ 22).....	12
Dział IV. Finanse Koła (§ 23 – § 24)	13
Dział V. Honorowy Członek Koła (§ 25)	13
Dział VI. Zmiana Regulaminu (§ 26)	14
Dział VII. Rozwiązanie Koła (§ 27)	15
Dział VIII. Przepisy końcowe (§ 28 – § 29)	15

DZIAŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

Rozdział I
Przepisy ogólne

§ 1

1. Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego „Legislator” jest uczelnianą organizacją studencką Uniwersytetu Warszawskiego zarejestrowaną pod nr. 438 (dalej: „Koło”).
2. Koło działa na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668), Statutu Uniwersytetu Warszawskiego oraz niniejszego regulaminu (dalej: „Regulamin”).
3. Koło w toku swojej działalności posługuje się:
 - 1) pełną nazwą – „Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego «Legislator»”;
 - 2) skrótami pełnej nazwy – „KNPK «Legislator»” lub „Legislator”;
 - 3) nazwą anglojęzyczną – „Students’ Association of Constitutional Law ‘Legislator’”;
 - 4) znakiem graficznym Koła przyjętym przez Zarząd Koła w drodze uchwały.
4. Koło działa przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

§ 2

1. Koło działa przez swoje organy.
2. Organami Koła są:
 - 1) Walne Zgromadzenie Członków Koła (dalej: „Zgromadzenie”);
 - 2) Prezes Koła;
 - 3) Zarząd Koła (dalej: „Zarząd”).
3. Nadzwyczajnym organem Koła jest Komisja Rewizyjna.
4. Członkiem organów Koła może być tylko członek Koła.

§ 3

Koło działa pod nadzorem merytorycznym opiekuna naukowego (dalej: „Opiekun”).

Rozdział II

Cele Koła i sposoby ich realizacji

§ 4

Celami Koła są w szczególności:

- 1) pogłębianie wiedzy członków Koła, a także osób niezrzeszonych w Kole w dziedzinie nauki prawa konstytucyjnego, w tym praw człowieka;
- 2) wspieranie członków Koła w ich rozwoju naukowym;
- 3) współtworzenie i wspieranie studenckiego ruchu naukowego Uniwersytetu Warszawskiego;
- 4) wspieranie rozwoju naukowego studentów oraz promowanie kultury pracy naukowej i standardów etycznych w nauce;
- 5) integracja członków Koła.

§ 5

Koło realizuje swoje cele w szczególności poprzez:

- 1) popularyzowanie nauki prawa konstytucyjnego;
- 2) organizację spotkań i konferencji naukowych;
- 3) przygotowywanie publikacji naukowych;
- 4) kontakty z przedstawicielami środowiska naukowego;
- 5) współpracę z innymi kołami naukowymi, uczelnianymi organizacjami studenckimi oraz innymi organizacjami, w tym zagranicznymi;
- 6) organizację projektów o charakterze naukowo-integracyjnym, w tym wyjazdów studenckich.

DZIAŁ II

CZŁONKOSTWO W KOLE

§ 6

1. Członkiem Koła może być każdy student lub doktorant Uniwersytetu Warszawskiego.

2. Członkiem może być także student lub doktorant podejmujący studia na Uniwersytecie Warszawskim w ramach programu wymiany z innymi instytucjami naukowymi na czas studiów na Uniwersytecie Warszawskim.

§ 7

1. Nabycie członkostwa następuje przez akceptację przez Prezesa Koła złożonej mu pisemnej deklaracji członkowskiej oraz uiszczenie składki członkowskiej za rok akademicki, w którym złożono deklarację członkowską. Od decyzji odmownej Prezesa Koła przysługuje odwołanie do Zgromadzenia. § 8 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.
2. Informację o nabyciu członkostwa Prezes Koła przekazuje drogą mailową.
3. Spełnienie warunków zawartych w ust. 1 jest równoznaczne z akceptacją niniejszego Regulaminu.

§ 8

1. Utrata członkostwa następuje w razie:
 - 1) złożenia Zarządowi pisemnej deklaracji o wystąpieniu z Koła;
 - 2) utraty statusu studenta lub doktoranta Uniwersytetu Warszawskiego lub instytucji macierzystej w przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 2;
 - 3) uchwały Zarządu o wykluczeniu członka w wypadku uchybienia obowiązkom wymienionym w § 10;
 - 4) wygaśnięcia członkostwa wraz z początkiem roku akademickiego, jeżeli w poprzednim roku akademickim członek nie wziął udziału w co najmniej jednym wydarzeniu organizowanym lub współorganizowanym przez Koło;
 - 5) rozwiązania Koła na zasadach przewidzianych w § 27.
2. Informację o utracie członkostwa w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 3–4 Prezes Koła przekazuje drogą mailową na adres wskazany w deklaracji członkowskiej.
3. Od uchwały Zarządu, o której mowa w ust. 1 pkt 3, przysługuje odwołanie do Zgromadzenia w terminie 14 dni od dnia dokonania czynności, o której mowa w ust. 2. Odwołanie, w formie pisemnej, powinno zostać złożone Prezesowi Koła albo innemu członkowi Zarządu.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, Prezes Koła zwołuje posiedzenie Zgromadzenia, jednocześnie wyznaczając termin posiedzenia Zgromadzenia na dzień przypadający nie później niż w ciągu 30 dni od dnia złożenia odwołania. Tak zwołane Zgromadzenie może uchylić uchwałę Zarządu, o której mowa w ust. 1 pkt 3.
5. Utrata członkostwa następuje z dniem zaistnienia jednego z przypadków wskazanych w ust. 1, a w przypadku, o którym mowa w ust. 3, z dniem nieuwzględnienia odwołania, albo z dniem bezskutecznego upływu terminu na wniesienie odwołania.
6. Z dniem utraty członkostwa w Kole ustaje członkostwo w jego organach.

§ 9

Członkowie Koła mają:

- 1) czynne i bierne prawo w wyborach Prezesa Koła, Zarządu i Komisji Rewizyjnej, z zastrzeżeniem § 16 ust. 1;
- 2) prawo do uczestniczenia w posiedzeniach Zgromadzenia, w tym do głosowania i składania wniosków;
- 3) prawo składania Zarządowi propozycji projektów i innych działań Koła;
- 4) prawo do udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez Koło.

§ 10

Członkowie Koła są obowiązani do:

- 1) przestrzegania Regulaminu oraz uchwał władz Koła;
- 2) aktywnego uczestnictwa w pracach Koła;
- 3) regularnego opłacania składek członkowskich na rzecz Koła;
- 4) niepodejmowania działań sprzecznych z interesem Koła;
- 5) promowania Koła poprzez podawanie w publikacjach i w ramach wystąpień naukowych, jeżeli są one bezpośrednio związane z prawem konstytucyjnym, informacji o członkostwie w Kole.

DZIAŁ III
WŁADZE KOŁA

Rozdział I
Walne Zgromadzenie Członków Koła

§ 11

1. Zgromadzenie:

- 1) wybiera Prezesa Koła w trybie określonym w § 16;
- 2) wybiera na wniosek Prezesa Koła pozostałych członków Zarządu;
- 3) odwołuje Prezesa Koła; odwołanie Prezesa Koła wywołuje skutek w postaci odwołania pozostałych członków Zarządu;
- 4) rozpatruje sprawozdanie z działalności Zarządu;
- 5) rozpatruje sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, jeżeli ta została powołana w danej kadencji;
- 6) udziela Zarządowi absolutorium;
- 7) rozpatruje odwołanie, o którym mowa w § 8 ust. 3;
- 8) ustala wysokość oraz termin płatności składek członkowskich;
- 9) nadaje tytuł Honorowego Członka Koła;
- 10) podejmuje uchwałę o zmianie Regulaminu Koła;
- 11) rozpatruje wnioski w przedmiocie podjęcia uchwały w głosowaniu tajnym;
- 12) rozpatruje inne wnioski członków Zgromadzenia, Zarządu, Prezesa Koła lub Opiekuna.

2. W celu zagwarantowania obiektywnego i sprawnego głosowania, Zgromadzenie powołuje Komisję Skrutacyjną, wskazując jej przewodniczącego. W skład Komisji Skrutacyjnej nie może wchodzić członek Koła powołany do Zarządu ani Komisji Rewizyjnej.

§ 12

1. Zgromadzenie podejmuje uchwały na swoich posiedzeniach większością głosów członków obecnych na posiedzeniu Zgromadzenia, chyba że Regulamin stanowi inaczej. Uchwały Zgromadzenia są ważne bez względu na liczbę członków Koła uczestniczących w posiedzeniu Zgromadzenia.
2. Zgromadzenie podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym, chyba że przepisy Regulaminu stanowią inaczej.
3. W sprawach niewymienionych w § 11 ust. 1 Zarząd może zdecydować o podjęciu uchwały przez Zgromadzenie w drodze głosowania korespondencyjnego. Prezes Koła powiadamia o terminie i sposobie przeprowadzenia głosowania co najmniej na 3 dni przed głosowaniem.
4. Członek Koła nieobecny na posiedzeniu Zgromadzenia może udzielić pełnomocnictwa innemu członkowi Koła do złożenia oświadczenia woli w jego imieniu w zakresie objętym treścią pełnomocnictwa. Pełnomocnictwo, w formie pisemnej, należy przedłożyć przewodniczącemu Zgromadzenia zgodnie z treścią § 14 ust. 1. Przepis § 13 ust. 3 zd. 3 stosuje się odpowiednio. Członek Koła może być umocowany do złożenia oświadczenia woli w imieniu wyłącznie jednego członka Koła nieobecnego na posiedzeniu Zgromadzenia.

§ 13

1. Posiedzenie Zgromadzenia jest zwoływane przez Prezesa Koła co najmniej raz w roku akademickim w celu realizacji kompetencji wskazanych w § 11 ust. 1 pkt 1–6 nie później niż przed upływem 14 dni od upływu terminu określonego w § 21 ust. 1.
2. Posiedzenie Zgromadzenia może być również zwołane przez Prezesa Koła z jego własnej inicjatywy w celu realizacji zadań wymienionych w § 11 ust.1 pkt 8–12.
3. Prezes Koła zwołuje posiedzenie Zgromadzenia na pisemny wniosek co najmniej 7 członków Koła, na dzień przypadający w ciągu 30 dni od dnia jego złożenia. Wnioskodawcy określają we wniosku proponowany porządek obrad Zgromadzenia, który może być następnie uzupełniony zgodnie z ust. 5. Za pisemny wniosek uznaje się także wniosek przesłany na adres poczty elektronicznej Koła, o ile w wiadomości mailowej

wskazano i dodano do wiadomości członków Koła występujących z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Zgromadzenia.

4. Prezes Koła powiadamia członków Koła o terminie, miejscu i proponowanym porządku obrad Zgromadzenia nie później niż na 14 dni przed jego terminem.
5. Porządek obrad może zostać uzupełniony na pisemny wniosek co najmniej 3 członków Koła, Zarządu, Prezesa Koła lub Opiekuna najpóźniej 3 dni przed terminem posiedzenia Zgromadzenia. Przepis ust. 3 zd. 3 stosuje się odpowiednio.
6. Jeżeli Prezes Koła nie zwoła posiedzenia Zgromadzenia w terminach określonych w ust. 1, zwołuje je Opiekun. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 14

1. Posiedzeniu Zgromadzenia przewodniczy Prezes Koła lub wyznaczony przez niego członek Zarządu, a w przypadku określonym w § 13 ust. 6 posiedzeniu Zgromadzenia przewodniczy Opiekun.
2. Zgromadzenie uchwała swój porządek obrad, który może obejmować wyłącznie pozycje zgłoszone w trybie określonym w § 13.

Rozdział II **Prezes Koła**

§ 15

1. Prezes Koła kieruje pracami Zarządu.
2. Prezes Koła reprezentuje Koło na zewnątrz, szczególnie w Radzie Kół Naukowych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.
3. Koło może również reprezentować Wiceprezes w zastępstwie Prezesa Koła, jeżeli wynika to z ustalonego przez Prezesa Koła zakresu obowiązków w Zarządzie lub zachodzi tymczasowa potrzeba.
4. Inny członek Zarządu może reprezentować Koło na podstawie pisemnego czasowego pełnomocnictwa udzielonego przez Prezesa Koła.

§ 16

1. Funkcję Prezesa Koła może pełnić tylko student.
2. Prezesem Koła nie może zostać osoba pełniąca funkcję prezesa, przewodniczącego lub inna osoba stojąca na czele uczelnianej organizacji studenckiej działającej na Uniwersytecie Warszawskim, a także student odbywający w okresie kadencji wyjazd w ramach wymiany krajowej lub zagranicznej.
3. Wyboru Prezesa Koła dokonuje Zgromadzenie większością 2/3 członków obecnych na posiedzeniu Zgromadzenia, w głosowaniu tajnym, po przedstawieniu przez kandydatów swoich programów. W przypadku, w którym żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej większości, przeprowadza się ponowne głosowanie. W ponownym głosowaniu wyboru dokonuje się spośród dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu uzyskali kolejno największą liczbę głosów.
4. W razie nieuzyskania wymaganej większości w drugim głosowaniu przez żadnego z kandydatów, Zgromadzenie przyjmuje uchwałę w przedmiocie kontynuowania albo odroczenia posiedzenia.
5. W razie czasowego braku możliwości pełnienia funkcji przez Prezesa Koła, zastępuje go wyznaczony przez Opiekuna dotychczasowy Wiceprezes.
6. Przyjęcie przez Prezesa Koła funkcji, o której mowa w ust. 2, jest jednoznaczne ze zrzeczeniem się funkcji Prezesa Koła. Posiedzenie Zgromadzenia w celu wyboru nowego Prezesa Koła zwołuje Opiekun. Funkcję Prezesa Koła do czasu odbycia się posiedzenia Zgromadzenia, pełni wyznaczony przez Opiekuna dotychczasowy Wiceprezes. Przepis § 13 ust. 6 stosuje się odpowiednio.
7. O przyjęciu funkcji w kierownictwie innej uczelnianej organizacji studenckiej działającej na Uniwersytecie Warszawskim, członek Zarządu informuje Prezesa Koła.

§ 17

1. Funkcja Prezesa Koła ustaje w przypadku:
 - 1) upływu kadencji, na którą był wybrany;
 - 2) odwołania z funkcji zgodnie z treścią § 11 ust. 1 pkt 3;
 - 3) rezygnacji z funkcji;

- 4) uznania przez Zgromadzenie długotrwałej przeszkody w pełnieniu funkcji.
2. W wypadku określonym w ust. 1 pkt 3–4 pozostali członkowie Zarządu pełnią funkcję do końca kadencji, na którą zostali wybrani.

§ 18

1. Prezes Koła wykonuje obowiązki wobec władz uczelni określone w Statucie Uniwersytetu Warszawskiego oraz innych aktach wewnętrznych Uniwersytetu Warszawskiego.
2. Prezes Koła wydaje, na wniosek zainteresowanego, opinie dotyczące działalności obecnych i byłych członków na rzecz Koła. Opinie dotyczące działalności byłych członków Koła nie mogą być wydawane po upływie roku od dnia ustania członkostwa.

Rozdział III Zarząd Koła

§ 19

1. W skład Zarządu wchodzi:
 - 1) Prezes Koła;
 - 2) Wiceprezes lub wiceprezesi Koła;
 - 3) Skarbnik Koła;
 - 4) Sekretarz Koła;
 - 5) inni członkowie Zarządu Koła, jeżeli zostaną wybrani.
2. W pracach Zarządu, z głosem doradczym, na zaproszenie Prezesa Koła może brać udział każdy dotychczasowy były Prezes Koła, Opiekun lub Przewodniczący Komisji Rewizyjnej.

§ 20

1. Zarząd pod przewodnictwem Prezesa Koła kieruje bieżącą działalnością Koła.
2. Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy niezastrzeżone dla innych organów Koła.

3. W celu realizacji swoich zadań Zarząd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decydujący głos ma Prezes Koła.

§ 21

1. Kadencja Zarządu trwa 12 miesięcy, licząc od dnia dokonania wyboru.
2. Dotychczasowy Zarząd pełni obowiązki do czasu wyboru nowego Zarządu.

Rozdział IV

Komisja Rewizyjna

§ 22

1. Zgromadzenie może powołać na czas kadencji Zarządu Komisję Rewizyjną w określonej przez siebie liczbie członków, jeżeli uzna to za celowe dla kontroli działalności Zarządu i Prezesa Koła. Zgromadzenie wyznacza spośród członków Komisji Rewizyjnej jej przewodniczącego.
2. Komisja Rewizyjna kontroluje działalność Zarządu i Prezesa Koła.
3. Komisja Rewizyjna ma prawo żądać od Zarządu i Prezesa Koła wszelkich wyjaśnień i dokumentów dotyczących działalności Koła.
4. Komisja Rewizyjna składa Zgromadzeniu sprawozdanie, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 5.
5. Komisja Rewizyjna może zalecić Zgromadzeniu udzielenie Zarządowi absolutorium.
6. Komisja Rewizyjna może wnioskować do Opiekuna o zwołanie posiedzenia Zgromadzenia, jeżeli stwierdzi istotne uchybienia w bieżącej działalności Zarządu lub Prezesa Koła. Opiekun może zwołać posiedzenie Zgromadzenia w celu omówienia przez Zgromadzenie działalności Zarządu lub Prezesa Koła. Przepis § 13 ust. 6 stosuje się odpowiednio.
7. Komisja Rewizyjna w celu realizacji swoich zadań podejmuje uchwały większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.
7. Zgromadzenie może odwołać Komisję Rewizyjną przed upływem kadencji na uzasadniony, pisemny wniosek Prezesa Koła lub Opiekuna, w przypadku długotrwałego niewywiązywania się ze swoich zadań.

DZIAŁ IV
FINANSE KOŁA

§ 23

Na środki finansowe będące w dyspozycji Koła składają się w szczególności środki pochodzące:

- 1) ze składek członkowskich;
- 2) z dofinansowań z Rady Kół Naukowych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Rady Konsultacyjnej do spraw Studenckiego Ruchu Naukowego przy Jego Magnificencji Rektorze Uniwersytetu Warszawskiego;
- 3) z innych źródeł.

§ 24

1. Środkami finansowymi dysponuje Zarząd.
2. Skarbnik Koła sprawuje opiekę nad środkami finansowymi Koła.
3. Środki finansowe mogą być przeznaczane na finansowanie realizacji regulaminowych celów Koła, zgodnie z treścią § 5.
4. Kontrolę nad gromadzeniem i wydatkowaniem środków Koła sprawuje Komisja Rewizyjna.

DZIAŁ V
HONOROWY CZŁONEK KOŁA

§ 25

1. Tytuł Honorowego Członka Koła uzyskuje Prezes Koła po zakończeniu swojej ostatniej kadencji pod warunkiem otrzymania przez Zarząd absolutorium.
2. Innym członkom Koła lub byłym członkom Koła tytuł Honorowego Członka Koła zostaje nadany w drodze uchwały Zgromadzenia na wniosek Prezesa Koła.
3. Do dnia ukończenia studiów do Honorowego Członka Koła stosuje się odpowiednio przepisy o członku Koła.

4. Po ukończeniu studiów Honorowy Członek Koła obowiązany jest zadośćuczynić obowiązkom wskazanym w § 10 pkt 1 i 4. W razie uchybienia obowiązkom Zgromadzenie może pozbawić Honorowego Członka Koła tytułu uchwałą podjętą na wniosek Zarządu większością 3/5 członków obecnych na posiedzeniu Zgromadzenia.
5. Po ukończeniu studiów Honorowy Członek Koła ma prawo brać udział we wszystkich projektach Koła oraz uczestniczyć w posiedzeniu Zgromadzenia z głosem doradczym.

DZIAŁ VI ZMIANA REGULAMINU

§ 26

1. Wniosek o zmianę Regulaminu może zgłosić:
 - 1) Prezes Koła;
 - 2) grupa co najmniej 7 członków Koła.
2. Członkowie Koła składają wniosek o zmianę Regulaminu na ręce Prezesa Koła w formie pisemnej. Przepis § 13 ust. 3 zd. 3 stosuje się odpowiednio. Wniosek o zmianę Regulaminu powinien wskazywać przepisy do zmiany, a także projekt ich nowej treści.
3. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 2, Prezes Koła niezwłocznie zwołuje posiedzenie Zgromadzenia w trybie określonym w § 13 ust. 4. Prezes Koła wyznacza termin posiedzenia Zgromadzenia na dzień przypadający nie później niż w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku.
4. Do zawiadomienia o posiedzeniu Zgromadzenia Prezes Koła załącza projekt uchwały o zmianie Regulaminu.
5. Na posiedzeniu Zgromadzenia zwołanym w trybie ust. 3 mogą być poruszane także inne sprawy zgłoszone przez członków Koła w trybie określonym w § 13 ust. 5.
6. Do posiedzenia Zgromadzenia zwołanego w trybie ust. 3 stosuje się postanowienia § 14, z zastrzeżeniem, że Zgromadzenie nie może podjąć uchwały o wykreśleniu z porządku obrad debaty i głosowania nad zmianą Regulaminu.
7. Zgromadzenie podejmuje uchwałę o zmianie Regulaminu większością 2/3 członków obecnych na posiedzeniu Zgromadzenia. Przepis § 12 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

8. O trybie i formie zgłaszania oraz procedowania poprawek do projektu Regulaminu decyduje Zarząd w formie uchwały.
9. Uchwała o zmianie Regulaminu wchodzi w życie z dniem podjęcia, chyba że uchwała stanowi inaczej.

DZIAŁ VII ROZWIĄZANIE KOŁA

§ 27

1. Rozwiązanie Koła następuje na wniosek Zarządu, zaopiniowany przez Opiekuna, uchwałą Zgromadzenia podjętą większością 4/5 członków obecnych na posiedzeniu Zgromadzenia. Przepis § 26 ust. 3 i 6 stosuje się odpowiednio.
2. Głosowanie w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie może się odbyć wcześniej niż 21 dni od jego zaopiniowania przez Opiekuna.

DZIAŁ VIII PRZEPISY KOŃCOWE

§ 28

1. Z chwilą wejścia w życie niniejszej uchwały tracą moc wszystkie dotychczasowe regulacje regulaminowe Koła.
2. Dotychczasowi Honorowi Członkowie Koła stają się Honorowymi Członkami Koła w rozumieniu niniejszej uchwały.

§ 29

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.